

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, kedd 1913. június 3

122. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Feladós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Egész száma 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. | Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Vámkülföldi kivitelünk.

Az agráriusok táborából legújabbán az az próbálják a merkantil érdekeltséget ugatni, hogy „valóságos balkánomániába estek, mert nem látnak más fejlődést és kiviteli lehetőséget maguk előtt, mint a Balkán”.

Ugyancsak a Balkánon kialakuló új helyzethez fűzött gazdasági várakozásokat igyekszik legutóbb egy bécsi újságban lezárítani Wekerle Sándor.

Bizunk benne, hogy mindez nem fogja ellankasztani azt a nálunk teljesen szokatlan, élénk érdeklődést, amelylyel a magyar kereskedő- és iparosvilág a Balkánon beállott változások felé fordult. Reméljük, hogy a most észlelhető örvendetes türeimtelenséggel fognak a magyar kereskedők és iparosok a magyar hazai termeléssel idejekorán kellő tért foglalni a török uralom alól felszabaduló, sokat ígérő területeken. A most 96.300 négyszögkilométer nagyságú Bulgária körülbelül 80.000 négyszögkilométer, az eddig 48.300 négyszögkilométer nagyságú Szerbia pedig 35.000 négyszögkilométer új területet nyer. A csatolt területek felvevőképessége az új gazdasági megművelés, az új kultúra és a rendes adminisztráció nyo-

mán feltétlenül emelkedni fog. Meglehet, hogy ez az emelkedés csak bizonyos átmeneti idő után, lassu tempóban fog beállni, az ez irányu tulságos sötétben látást azonban nem tartjuk indokoltnak. Abban, hogy az eddigi török uralom alatt állott terület most több állam között osztlik meg, nem látunk kiviteli kereskedelmünk fejlődése tekintetében különös nehézséget, sőt ugy vagyunk meggyőződve, hogy mi csak nyerhetünk azzal, hogy a szóban levő eddigi török birtok olyan államokhoz csatolódik, amelyekben, mint Szerbiában, Bulgáriában, Romániában a magyar-osztrák export már eddig is jelentékenyebb arányban foglalt tért, mint Törökországban.

Hogy milyen nagy mértékben fejlődés-képes a magyar termelésnek balkáni kivitele, még a balkán piacok mai fogyasztóképes sége mellett is, kitűnik a következő adatokból: Az 1911. évben Magyarországból Szerbiába, Romániába, Bulgáriába, Görögországba, Montenegróba és az európai Törökországba mindössze 68 millió korona értékű árut exportálunk. A szerződéses vámterület exportja az említett országokba 1911-ben 333 milliót tett ki. A magyar részesedés az utóbbi összegben ennél fogva 20 és fél százalékkal. A 333 millió export mellett a szerződéses vámterület a szerb összbevételben 41 százalékkal, a román bevételben 35 százalékkal, a bolgár összbevételben 27 százalékkal, a törökországi importban ezeknél kisebb kvótával participált.

ijedne meg attól, hogy több is legyen, mint egy egyszerű tolvaj.

Tolvaj (magában): Vilóságos kiskereskedés van itt!

Mari (aki két nagy lépéssel a ládához ért, fölült annak tetejére): Hopp!

Tolvaj: Jaj, a hátam!

Mari (izgatottan): Kérem, ne zavartassa magát, csak folytassa a munkáját!

Tolvaj (tiszteletteljesen): Igazán restellem, hogy így kell önt üdvözölnöm.

Mari: Oh, kérem, nem tesz semmit.

Tolvaj: Szörnyen zavarba vagyok; nagy saágos asszony, nem ülne szivesebben egy székre?

Mari (élénken): Kisasszony vagyok, ha szabad kérnem.

Tolvaj: Bocsánat, gondolhattam volna!

Mari: Miért?

Tolvaj: Mert egy asszony... nem tudna olyan kegyetlen lenni a nemünk egy képviselője iránt.

Mari: Talán valami mulasztást követtem el?

Tolvaj: Nem épen... Az ön szavai kiméletesek... de nem a... sulya!

Mari: Pedig én vagyok a legkönnyebb az egész családukból!

Tolvaj: Gratulálok, gratulálok!... Jaj, jaj!

Mari: Mi baj?... Talán megszurta magát?

Tolvaj: Ne nevéttessen meg kérem... hát törö a csontjaimat.

Mari (bölesen): Bizony a földön min-

Ami a Balkán államok eddigi területénvaló pozícióikat illeti, az elzárkózás enyhítésével létesítendő szorosabb kereskedelempolitikai viszony mindenestre éreztetni fogja kedvező hatását.

Nyilvánvaló azonban, hogy a helyes uton járó gazdasági politikáknak elsősorú követelménye, hogy a balkán piacok felé fordított fokozott figyelmünk mellett kiviteli kereskedelmünk egyéb utirányait is kellőképpen gondozzuk. Különösen Magyarországnak életbevágó érdeke, hogy vámkülföldi kivitelét minden relációban teljes erővel fejlessze. Minden egyéb szemponton kívül, kiválóan fontos ez az Ausztriával feunálló gazdasági viszonyunkra való tekintettel. Tisztán áll ugyanis, hogy Ausztriával szemben gazdaságilag annál függetlenebbek vagyunk s hogy annál komolyabban veszi majd Ausztria azt az esetleg nyilvánítandó szándékukat, hogy tőle gazdaságilag nemesak forma szerint (mint 1907-ben), hanem tényleg különválunk: minél nagyobb összegű vámkülföldi kivitelét mutat fel áruforgalmi statisztikánk. Mert bizonyos, hogy ezt az exportot, melyet a világversenyben küzdöttünk ki, az Ausztriával való szeparációnk után is megtartjuk.

Sajnos, vámkülföldi kivitelünk (végösszegében) már évek óta stagnál. Az 1906-ik év óta, amikor az új kereskedelmi szerződések hatályba léptek, az eredmények ezek:

den mulandó!

Tolvaj: Ne nevéttessen meg kérem... hát minden mulandó! Ezt a csontokat illetőleg még nem tudtam.

Mari: Valószínűleg még nagyon fiatal s nem vette komolyan az életet!

Tolvaj: Huszonöt éves vagyok.

Mari: Az iskolában alighanem jó tanuló volt — de hogy is hívják...?

Tolvaj: Charlot de la Butte vagyok!

Mari: Így hát a nemességhez tartozik!

És már régen működik... így... másoknál?

Tolvaj: Nem régen... még csak kezdő vagyok.

Mari: Hát a kezdet nem valami szerencsés.

Tolvaj (szomorúan): Fájdalom.

Mari (anyailag): De hogy is tehet ilyet. Délután jön! Ebéd előtt nem lelt volna itt, akkor a konyhában van dolgom...

Tolvaj: Ha tudtam volna.

Mari: Az ember mindig tanul! Soha se hitem volna, hogy a ládám még egérfogó is lehet. (Jobban eligazodik a ládán).

Atolvaj kísérletet tesz, hogy megszabaduljon, elveszti az egyensúlyt s egy pillanatig a levegőben lóg a két lába.

Mari: Mi a, talán most tanul uszni?

Tolvaj (megint lenn van a lába): Hogy tud tréfálni!... De mondja csak, még sokáig akar így tartani? Már nem is látok!

Mari: Hozhatok talán egy lámpát?

Tolvaj (dühösen): Hej, ha megfoghatnám!

Mari: Azt elhiszem! De hát egyelőre én

„A Tengerpart“ tárcája

A végzetes láda.

A cselekmény színhelye Páris egyik külvárosának fő-utcáján levő szép háznak a negyedik emelete.

Délutáni három óra.

Mari, a szakácsné az első emeletről, harminekilenc éves és százharminc kiló sulyu, mint ahogy mindennap megtette, ma is fölment a szobácskájába, hogy körülnézzen.

Posztó cipőjében — a nagysága ideges és migrénés, nem tűrheti a zajt — szinte végig „lebeg” a folyosón.

Abban a pillanatban, amikor fölhyítja szobácskája ajtaját, nem minden izgatottság nélkül látja, hogy már más valaki néz itt körül.

Mari valóságos mintaképe a rendnek és pontosságának. Biztosan tudja, hogy ma reggel bezárta az ajtót: azonkívül Mari nagyon bátor — harminekilenc éves és százharminc kilós — s a félelmet egyáltalában nem ismeri.

Lassan besurran; — no lám!

A szoba végében egy ember van, akinek a felső teste valósággal elmerült egy óriási ládában, amelynek tetejét a csipőjével támasztja meg: a lába alig éri a földet és a test mozdulatait látni, hogy a két kéz mint turkál a láda mélyében. Egy tör, amely a láda mellett levő széken fekszik, bizonyossá volt annak, hogy a hivatlan vendég nem

	Vámkülföldi kivitel millió koronákban	Vámkülföldi behozata millió koronákban
1906	401	334.2
1907.	375.6	355.2
1908	379.4	327.8
1909	369.6	470.1
1910	395.8	432.2
1911	389.7	527.8

Vámkülföldi behozatalunk tehát az új szerződések hatálya óta közel 200 millióval emelkedett, ellenben kivitelünk 1911-ben még kisebb volt mint 1906-ban. Hogy mennyire vissza vagyunk maradva, kitűnik abból is, hogy a magyar-orsztrák szerződéses vámterület kivitele 1911-ben 2582 milliót tett ki, ami azt mutatja, hogy mi a közös vámterület exportjában mindössze 15 száza lékkel vagyunk részesek.

Ha azt kutatjuk, hogy mik az okai annak, hogy a külföldi piacokon nem tudunk nagyobb mértékben tért foglalni, ennek az okát elsősorban számos iparágunk fejletlenségében és mezőgazdasági termelésünk elmaradottságában találhatjuk meg. Az utóbbi körülmény különösen a Nyugat felé irányuló kivitelünkkel érezteti igen jelentékenyen kedvezőtlen hatását. Nyilván sok irányban gátolják a fejlődést és okoznak visszaesést az érvényben levő szerződések némely megállapodásai is. De a termelés fokozásán és tökéletesítésén, a kedvező kereskedelmi szerződések létesítésén kívül, volna még igen sok más teendő is, amely a kivitel fejlesztésével kapcsolatos. Mindenekelőtt re vízió alá kellene venni, vajjon kielégítően teljesítik-e feladatukat azok a szervek, amelyek nálunk ez idő szerint a külkereskedelem szolgálatába be vannak állítva. A vizsgálódás nyomán kellő intézkedéssel orvosolni kellene a hibákat, pótolni a hiányokat. Általában megállapítandó lenne, milyen rendelkezések szükségesek a közlekedés, a díj-szabási politika, a külkereskedelmi képviselő, a hírszolgálat, a szakoktatás és végül a kiviteli kereskedelem tulajdonképpeni szervezésének terén. Ebben a széleskörű akcióban természetesen elől kell járni a kormánynak, de részt kell abban venni közgazdaságunk minden számottevő tényezőjének is.

fogtam meg önt. Nem gondolja?

Tolvaj: Azt gondolom, hogy ön kitűnően ért a lopás mesterségéhez, különben nem lehetne olyan kövér!

Mari (gunyosan): Igaz, hát azt megtalálta-e, amit olyan nagyon keresett?

Semmi válasz.

Mari (aggodalmasabban): Hallja-e Charlot ur, talált-e valamit a ládában? (Csend. Ravaszul mosolyog és fölemelkedik egy keveset).

Tolvaj: Hopp!

Mari (teljes sulyával újra ráhenezedik a ládára): Csak nyugodtan, gyermekem! Marink nem lehet olyan könnyen kifogni! Azt hittem, már meg is halt! Hát nem!

Tolvaj (szörnyen nyöszörögve): Jaj, jaj!

Mari: Mi az? Villám? Gondoltam, egész nap olyan füledt volt a levegő!

Tolvaj: Ördögbe is, most meg beleesett az óram a ládába!

Mari: Az órája?

Tolvaj: Igen, az óram, nem is a magáé, hiszen ez itt mind csak lim-lom!

Mari (merész házugsággal): Hiszen csak nem vagyok huncut, hogy értéktárgyakat ide tegyek!... Meglelte?

Tolvaj (kurtán): Mit?

Mari: Hát az óráját!

Tolvaj (tompán hangon): Dehogyan lehettem! Meg se tudok már mozdulni, olyan merev vagyok... finom kronométer!

Mari: Arany?

Tolvaj: Csak nem is réz?

Mari: Persze, magának semmibe se kerül!

Tolvaj: Mindegy, azért mégis megér legalább ezer frankot.

Mari: Láncsal együtt?

Ujdonságok.

—o—

A HADSEREG ÁRULÓJA.

Redl ezredes a monarchia hadseregének a mozdulatait a háborus bonyodalmak idején pénzért elárulta Oroszországnak. Az ezredes büne kiderült, s tisztársai előbb lefokozták, aztán nyomban halálba kergették. A kém meghalt, már ezredesi rang nélkül, de a gyorsan lefokozott ezredes hullája nem fődí el a hadseregben uralkodó korrupciót.

A tisztok, akik kelepcébe esalták a bűnös vezérkari tisztet, — aki orosz pénzen tartott automobilt, drága lakást, s hódolt perverz szenvedélyének, — nagyon rosszul cselekedtek, amikor azt hitték, hogy Redl halála kiengeszteli az ő árulásait, s intakt épségében hagyja a hadsereget. Az áruló tisztnek bíróság elé kellett volna kerülni, hogy vallomásából tisztán lássa ország-világ, hol rothad az osztrák-magyar hadsereg. Ez a halál senkit és semmit ki nem engesztelt. De a legborzalmasabb feltevésekhez nyújtott kegyetlen anyagot, s a fantázia ilyen esetekben nem kimél senkit, aminthogy kiméletre nincs is senkinek joga.

Mert milyen lehet az a hadsereg, a melynek szervezett és évekre visszanyúló rendes árulói szolgálják ki ádáz ellenségeinket? Csak nemrégiben derült ki a Jandrics-fiúk afférje, amelybe a vezérkar főnökének a fiát is belekeverték, s ime, az elképedésnek, a felháborodásnak az indulatai alig ültek el, élénk kerül egy vezérkari ezredes imponáló, szikár, katonás alakja, a vezérkarban a kémkedési ügyek vezetője, nagy karriér, még innen a negyvenen s már ezredes, tekintélyes, szavahihető, izig-vérig katona: — és lesújtó, gyalázatos körülmények között derül ki róla, hogy veszedelmes kém volt. Hol vannak a többiek? Hol bujkálnak, remegnek, suttognak a hadsereg kémei? Mert bizonyos, hogy vannak, sokan van-

Tolvaj: Nem, a lánccon tuladtam tegnap, eladtam; azért esuszott ki az óra a mellényem zsebéből!

Mari (bölesen): Miért nem kötötte meg! — (Magában hozzátesszi): Ezer frank! Szép óra lehet!

Tolvaj: Meghiszem azt! (Szeliden.) Mari kisasszony!

Mari (ugyanígy): Charlot ur!

Tolvaj: Ön úgy látszik, nagyon szereti a konzervet!

Mari: Ki nem állhatom.

Tolvaj: Hát akkor ne csináljon belőlem konzervet.

Mari: Hát mit csináljak magával?

Tolvaj: Eresszen el!

Mari: Hogy rám támadjon!...

Tolvaj: Esküszöm... Mindenekelőtt rettetesen kinlódok...

Mari (szánakozva): Fáj valamije?

Tolvaj (jajgatva): Rettetesen fáj a fejem, a hátam!... A csipóm biztosan szét van lapitva, még egy kaesát sem tudnék megfojtani! Könyörüljön rajtam!

Mari: Mégse találta meg?

Tolvaj: Mit?

Mari: Hát az órát!

Tolvaj: Nem is kerestem! Törődöm én vele! (Hörögve): Egy... kis... irgalmat... kérek...! A széken... ott a... késem... vegye el! Ha csak... megmozdulok... akkor...

Mari (fogja a kést): Igaza van, nem kockáztatok semmit! Hallja... én eleresztem... de ha a közelemben mer jönni!...

Támadásra készen, a törrel a kezében, leugrik a ládáról és Charlot de la Butte látatává lesz. Az arca sötétlen vörös és duzzadt, a szeme ki van dagadva és csak nehe-

nek, s csak azért viselik az uniformist, hogy pénzhez jussanak, gyalázatukból és gázságukból éljenek.

Ostobaság és rövidlátás az a hit, hogy az eltitkolás és eltussolás hasznára lesz a hadseregnek. Ahol a mételey pedig már benne van. Mit higjenek alantás, koldus, nyomorgó tisztcskéék, ha egy vezérkari ezredes is gazember volt. Kell-e ennél demoralizálóbb valami? De ha Redlt lefokozzák, kirugják, fegyházba vetik, legalább a szellem épségéről tanuskodtak volna. Így az anyag is rothadt. A szellem pedig rothasztó.

— **A Magyar Kör közgyűlése.** Mint-hogy szerkesztőnk: Murai Jenő a Fiúmai Magyar Kör ez idejéi rendes közgyűlésén, nagy elfoglaltságára való tekintettel lemondott az elnöki tisztségről és az ujonnan megválasztott elnök, Szabó Samu, a tengerészeti akadémia igazgatója az elnöki tisztséget nem fogadhatja el, a Magyar Kör június hó 8-án délelőtt 11 órakor a népkerti vendéglőben rendkívüli közgyűlést tart, melynek programja: elnök s esetleg alelnök választása. Ha a 11 órára kitűzött időben a tagok nem jelennének meg kellő számban, akkor a közgyűlést fél 12 órakor feltétlenül megtartják.

— **A Növédő Egyesület kerti ünnepe.** Abogymondani szokás, „mese-szép“ idő volt tegnap délután. Teljes erejével tüzött alá a forró júniusi nap és a százával érkező emberek arcára ragyogva ülepedett le a bágyszto izzadtság. A sűrűen érkező villamosok rajokban ontották a sok vendéget, akik türelmetlen sietséggel igyekeztek a népkertbe. A kapuban lefizették a 20 fillér belépődíjat és már mentünk volna befelé, ha a szépséges kis zsarolók fel nem tartóztatnak bennünket és bájos mosoly kíséretében ránk nem sóznak „ekvetlen, minden fizonnyal nyerő“ sorsjegyeket, amely ha nem is nyert, de legalább darabonkint egy koronába került. Ezzel természetesen még nem tettünk eléget jótékonsági kötelességünknek, mert jöttek más hölgyek, akik nyomban észre vették, hogy nincs virág a kabátunkon. Ujabb

zen tud megállni a lábán. Végre mélyen fölélezkzik, megdörzöli a hátát és amikor Marit ily harerakésznek látja, gunyosan mosolyogva az ajtóhoz lopózik.

Tolvaj: Viziontlátásra, szép gyermekem.

Mari (gunyosan): Magát nem igen fogom viziontlátni! (Charlot kimegy.) Ha most lármát csapnék! (Habozva.) Ej mit, hadd szegje más valaki a nyakát! (A tört megint leteszi a székre és fölnyitja a ládát s a tetejét s a falhoz igyekszik támasztani.) Végre is még ő a kárvalott. (Mintán a láda teteje mindig lecsapódik, Mari lehajol s a hátával támasztja meg.) Megnézem... hova eshetett az óra!

A *tolvaj* (megint megjelenik az ajtóban, meg van hajolva és vigyorog). Szerencsésen benne van a csapdában! (Előre ugrik, Marit belőki a ládába, aztán ráül annak tetejére): No, szép gyermekem, hát ehhez mit szólna?

Mari (kiabál): Ne öljön meg! Ne öljön meg!

Tolvaj: Csak ne félj; kis galambom! (Előszedi zsebkendőjét és azzal köti meg a láda zárját.) Így, most jó mulatást!

Mari (alig hallható hangon): Segítség! Segítség! Gyilkos!

Tolvaj (körülbél a szobában, egy mell-tűt bedug a zsebébe és szól): Vigyázzon kérem, a jéghezamra, az nagyon árt az egészségnek, Mari kisasszony és csak keresse szép türelmesen az órát! Legközelebb majd tudakozódok a hogylétéről.

Tolvaj (menőben): Ajánlom magam, szép gyermekem! Majd a nagyságát telefonon értesítem arról, hogy ön hol van. (Eltűnik s beteszi maga után az ajtót.)

Delvallé A.

50—60 fillér. Aztán a rekkenő melegben egy kis hűsítő cukor is kell, amit már egy másik szépség juttatott eszünkbe. Általában ezek a szépségek nagyszerűen játszották szerepüket. Wickenburg István gróf kormányzó és neje mosolyogva szemlélték a gyönyörű hadsereg működését és még biztatták is őket, hogy senkit se kíméljenek. Nem is kíméltek és gyűlt a pénz a kasszába. Nagy volt a tolongás a buffet-sátor körül, de még nagyobb a szerenesekekréknél, ahol 20 filléréért lehetett nyerni különféle dolgokat. Összesen mintegy 1000 drb nyeresénytárv került kiosztásra, ami szép jövedelmet hozott az Egyesületnek. A hölgyek, élükön Wickenburg Istvánné grófnéval, fáradhatatlanul sürögtek-forogtak és féltékenyen őrködtek azon, hogy sehol hiba ne legyen. Rendben is volt minden, a közönség a teljes megelégedettség érzetével távozott, legfeljebb nekünk, magyaroknak az fájt, hogy a zászlókkal díszített kertben sehol nem domborították ki magyar voltunkat. Csupa fiumei zászló volt, nemzeti színű egy sem. Ezt már a város vezetősége rendezte így. A 4 órára hirdetett első sorsolást 5 órakor tartották meg, mert ekkor kezdtek nagyobb tömegben jönni. A második sorsolás 7 órakor volt. Az ünnepség ugy anyagilag, mint erkölcsileg igen fényesen sikerült.

A következő számok nyertek:

1 18 21 25 31 37 45 50 54 58 72 90 92 100
103 108 123 125 134 151 157 161 164 165 172
174 181 182 188 190 195 197 198 199 208 227
232 240 243 248 249 253 254 257 262 266 271
272 273 282 295 296 302 305 207 309 310 311
312 315 316 317 321 323 343 348 352 353 360
363 366 375 377 382 389 395 402 408 416 421
425 429 437 438 449 452 462 465 470 487 488
496 497 498 502 505 506 520 526 531 553 554
558 566 570 575 579 593 615 617 620 631 649
657 658 660 661 670 671 674 676 680 681
686 700 702 704 706 708 719 721 724 725 730
734 737 738 445 748 753 754 772 781 783 785
790 794 798 802 803 804 807 810 811 822 825
827 829 834 852 856 860 867 870 873 881 886
888 890 919 922 924 925 938 950 952 953 966
984 1009 1012 1016 1027 1035 1037 1040 1041
1046 1047 1049 1050 1054 1055 1069 1071 1083
1099 1113 1119 1120 1121 1126 1127 1147
1153 1160 1162 1163 1165 1168 1180 1182
1189 1191 1195 1198 1200 1202 1204 1205 1208
1212 1215 1221 1225 1231 1245 1250 1258 1259
1260 1261 1267 1291 1292 1293 1294 1295 1298
1306 1313 1315 1317 1336 1338 1342 1343 1350
1351 1357 1360 1361 1369 1382 1402 1406 1429
1435 1449 1454 1483 1484 1493 1503 1506 1508
1509 1511 1514 1536 1538 1549 1557 1564 1581
1584 1596 1597 1599 1601 1602 1603 1622 1625
1627 1639 1647 1653 1667 1671 1678 1682 1683
1692 1699 1723 1734 1741 1743 1752 1757 1760
1781 1782 1809 1813 1820 1832 1833 1838 1842
1852 1854 1858 1861 1862 1866 1879 1886 1887
1908 1915 1931 1937 1943 1944 1954 1956 1970
1971 1985 1996 1997 2005 2024 2035 2037 2047
2056 2058 2061 2063 2067 2072 2083 2092 2101
2112 2115 2117 2138 2151 2155 2156 2169 2174
2184 2185 2186 2193 2198 2201 2212 2216 2219
2222 2234 2235 2237 2239 2240 2244 2245
2248 2249 2250 2257. (Holnap folytatjuk.)

A még fel nem vett nyereségtárgyak a kormányzóság új hivatali helyiségében (via Buonarroti) kedden, szerdán és csütörtökön délelőtt 11—12 és délután 4—6 óra között átvehető. A csütörtök délután 6 óráig ki nem váltott nyereségtárgyakat jótékony célra fordítják.

— **Forrongás a Danubius-gyárban.** A Danubius-gyár tisztviselői tegnap délelőtt 10 órakor a Fiumei Magyar Kör népkerti helyiségében népes értekezletet tartottak. Az értekezlet előzménye az volt, hogy a gyár igazgatósága a szokásos előléptetéseket, kinevezéseket nem foganatosította, sőt az „újévi renumeráció“ kifejezéséről is megfeledkezett.

A gyűlésen 42 tisztviselő vett részt. Ha

vas Pál előadó ismertette azt a nyomort, a melyben a tisztviselők szynlódnek. A nagyobbbrészt érettségizett, több évi gyakorlattal bíró hivatalnokok átlagos fizetése 140 korona. De még ezt sem kapják ki, mert villamos és nyugdíj címén közel 15 koronát von le a gyár, úgy, hogy 125 koronából kell megélni a nő, 3—4 családtagn tisztviselőnek. Hogy ez csak éhség és nyomor, az természetes. Fölvasta a tisztviselők követeléseit, amely 25 százalék fizetésemelés, 15 százalék drágasági pótlék és villamos jegykedvezményből álljon.

Havas után Zsemley Oszkár szölt a tárgyhöz, aki fölhívta a tisztviselők figyelmét függő helyzetükre, s nehogy az igazgatóság a tegnapi gyűlést sérelmezhesse, indítványára kimondották a következő határozatot.

A Ganz-Danubius gyár tisztviselői e hét folyamán gyűlést tartanak, melyre meghívják az igazgatóságot abban a reményben, hogy az igazgatóság, karöltve a tisztviselőkkel, a budapesti központnál kieszközli a fizetések fölemelését. A tisztviselők anyagi helyzetüket az igazgatósággal kooperálva óhajtják rendezni, mert erős a hitük, hogy az igazgatóság együtt érez hűséges, de sajnós, éhező tisztviselőivel megragadja az alkalmat, hogy többszöri ígéretét a tisztviselők anyagi helyzetének javítását — beváltja.

A gyűlés Zsemley Oszkár indítványát magáévá tette s megbízott egy 12 tagu bizottságot, hogy az c héten megtartandó monstre gyűlést előkészítsa.

— **A fiumei dohánygyár bővítése.** A pénzügyminisztérium a dohányjévedéki központi igazgatóság előterjesztésére pályázatot hirdetett a fiumei dohánygyár bővítési munkáira. Ajánlatot tettek: Rubinich János (Fiume) 29.613 koronával és Koch Károly (Budapest) 25.814 koronával. Az ajánlatok átszámítása után a munka odaítélésére felett a minisztérium fog dönteni.

— **Asztalosok sztrájkja.** A Rubinich G. építő-vállalat asztalosai a múlt héten észrevették, hogy a műhely falára új munkarendet függesztette kfel, amelyre nézve közöttük és munkaadójuk között nem történt megállapodás. A munkások kijelentették, hogy ez ügyben tárgyalni akarnak Rubinich mérnökkel, aki megígérte, hogy eljön a műhelybe. Minthogy Rubinich a mondott időre nem jött el, az asztalosok abbahagyták a munkát. Erre Rubinich mérnök mindnyájukat elbocsájtotta. Az asztalosok az elsőfoku iparhatóságához fordultak.

— **Az abbáziai Szegő-szanatóriumba** az elmúlt héten a következő fürdővendégek érkeztek: Dános Géza Budapest, Feuermann Ármán Budapest, Popper Ede Budapest, Szunyog Mihály dr. Budapest, Balder Tera Budapest, Fürst Aranka Budapest Sós József dr. Budapest.

— **Az Atlantica Tengerhajós Részvény társaság** hajói közül az Atlantica gőzhajó áthaladt a Dardanellákon anverszi útján, a Budapest gőzhajó elhaladt Konstantinápoly mellett rotterdami útján, a Fiume gőzhajó Fiumében kirakodik, a Gróf Khuen-Hédervary gőzhajó elindult Kardiffból La Plata folyó felé, a Gróf Serényi Béla gőzhajó Kardiffban rakodik a Duna részére, a Hunnia gőzhajó Brailában kirakodik, a Kossuth Ferenc gőzhajó elhaladt Ushant mellett dunai útján, a Magyarország gőzhajó elhaladt Pireusz mellett brailai útján, a Morawitz gőzhajó elindult Kardiffból a Duna felé, a Polnay gőzhajó elhaladt Pireusz mellett Odesszába, a Szerényi gőzhajó áthaladt a Dardanellákon rotterdami útján.

— **Késelő fiu.** Stefanot Lázár óvárosi fiu tegnap összeveszett egyik játszópajtásával, aki kést rántott és Stefanot lábába szurt. Stefanot sérülését a mentők kötözték be.

— **Zanella lapjai.** Zanella Richárd, a Voce del Popolo szerkesztője a múlt évben, amikor az óvadékbank lapjától a kauciót megvonta, hogy tovább politizálhasson tudvalevőleg mindennap más és más című újságokat adott ki, amelyek havi újságok jellegével bírtak. Ezeknek az újságoknak a kiadását azonban nem jelentette be a városházán s emiatt eljárást indítottak ellene. Ma tárgyalta ezt az ügyet a törvényszéken. A tárgyalás folyamán Zanella Dardi Vazul városi főtanácsos és Antoni Gino városi titkár kihallgatását kérte, minthogy náluk bejelentette a fentemlített újságok kiadását. A törvényszék tanácskozára vonult vissza s minthogy kiderült, hogy Zanellának egy hasonló ügyében június 15-én tárgyalás lesz, amelyre Dardi és Antoni is be vannak idézve, elhalasztotta a mai tárgyalást június 15-ére.

— **Az abbáziai szépségverseny.** Vasárnap este a szokott jókedvű miliőben szépségversenyt rendezett az abbáziai vigalmi bizottság a Quarnero-kávéház terraszán. Rendkívül nagy látogatottság mellett este 9 órakor kezdődött a multság, amelyen szebbnél szebb hölgyek vettek részt, hogy versenyezzenek az első díjra kitűzött értékes ajándékért, egy gyönyörű aranyórával ellátott karóráért. Az első díjat ismét a múlt heti győztes, Csanády Irén, magyar úri leány nyerte 550 szavazattal, aki ezt feltűnő szépségével igazán megérdemelte. Érdekes volt, hogy a közönség a szép fekete hajú, barna leányról azt hitte, hogy olasz, de annál nagyobb volt a meglepetés, mikor kiderült, hogy magyar. A második díjat Toesigl Elza, egy abbáziai szép fiatal leány nyerte.

— **A villamos és a vaskerítés között.** A déli vasuti sorompó egyik részét képező vaskerítés már egynéhány súlyos, sőt halálos balesetnek volt az okozója. Tegnap szintén ott ért baleset egy magyar fiatalembert, aki leesett a villamosról s a villamoskocsi, meg a vaskerítés közé került, úgy hogy baloldalán súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították kórházba. Ecker Lajos a neve 19 éves, Zalamegyéből való.

— **Zanella és a Celligoi-testvérek.** A múlt év szeptemberében — mint emlékeztetes — Zanella Richárd késő este a Pomerion haladva, találkozott egy társasággal, amelyben négy Celligoi testvér is volt. Összeshozálkozás folytán tettelegességre került a sor közöttük és a Celligoiak között Zanella húzta a legrövidebbet, mire feljelentést tett négy Celligoi ellen. Ma délelőttre tüzték ki a tárgyalást, amely Burgstaller járásbíró előtt kezdődött. A tárgyalás elején Celligoi János kijelentette, hogy az esetről testvére Celligoi Ferdinánd dr. nem volt jelen, hanem öccse, Celligoi Eligio, aki most Grácban érettségi előtt áll. A tárgyalást a járásbíró elhalasztotta s az új tárgyalásra, amelyet valószínűleg augusztusban fognak megtartani, Celligoi Eligiot is beidézik.

+ **A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság** hajói közül Attila gőzös fiume—ausztráliai útján érintette Perim kikötőjét, Augusztia Főhercegnő gőzös Rotterdamban rakodik Fiume részére, Erdély gőzös Taganrogban rakodik Hamburg részére Gróf Tisza István gőzös utban van Ausztráliából Fiume felé, Hieronymi gőzös Fiumében rakodik ki, József Ágost Főherceg gőzös Ausztráliában rakodik ki, Kárpát gőzös Marseilleben rakodik ki, Kelet gőzös Galac és Konstantinápoly között teljesít szolgálatot Sulina, Kanstanza, Várna és Burgas kikötők érintésével, Orsova gőzös cardiff-galaci útján érintette Gibraltár kikötőjét, Turul gőzös ausztrália—fiumei útján érintette Perim kikötőjét, Kossuth gőzös utban van Fiuméből az azovi-tenger felé.

— Kiepül a második vágány a budapest—fiumei vonalon. A kelenföldi összekötő hidat két új vágány lefektetésére kiszélesítik. A hidépítési munkálatok, melyek fölérnek egy nagy új hid építési munkálataival rohamosan haladnak előre és remélhető, hogy néhány hónap múlva már az első vonatok átboghatnak az új vágányokon. Ezen hidépítési munkálatokkal kapcsolatban fektették le a második vágányt Kelenföldtől Adony-Szabolcsig, melyet ugyanezen rövid idő belül átadhatnak forgalomnak. Ez máris lényegesen javítani fog a helyzeten. Amíg onnét Dombóvárig folytathatják a második vágány lefektetését, mint legsürgősebb építkezést el kell végezni Dombóvár és Gyékényes között a második vágány lefektetését, mivel a Báltaszék felől érkező vonatoknak Fiume felé való továbbítására mulhatatlanul szükség van ezen második vágányra, nehogy olyan torlódás jelentkezék, mely veszélyeztetné a forgalmat. Ezen építkezési munkálatot nem tervezték még ezen évre, de az oly sürgősnek mutatkozott, hogy immár programon kívül máris hozzákezdének ezen építkezéshez, mely csinos néhány millióba fog kerülni, mivel 103 kilométer vágány lefektetéséről van szó. A munkálat mintegy két évet fog igénybe venni. Az építkezés felügyelőségét Kaposvárott helyezik el. Fokozatosan az egész fiume—budapesti vonalon le fogják fektetni a második vágányt, a mi lényeges befolyással lesz a budapesti forgalom megjavítására.

— **Abbáziát** 1913 január 1-től a mai napig 2.507 fürdővendég kereste fel. A május 1-én jelen volt fürdővendégek száma 1477.

— **Munkások védelme.** Köztudomásu, hogy az Ogulin-országhatárszéli vasut építkezése, melyet a Grünwald Testvérek és Schiffer cég végez, a tavasz beálltával teljes erővel megindul. Ezen vasut Ogulin állomásról kiindulólág épül s a modern technikának sok minden akadályt kell legyőznie, mivel ugynevezett nagyon nehéz terepen vezet. Eltekintve ezen technikai nehézségektől az építővállalatnak az ottani kedvezőtlen klimatikus és természeti viszonyokkal is számolnia kell. A vállalat alkalmazottainak és munkásainak javára a vasut építési munkálatok tartamára a vonal mentén több helyen kantint állított fel, melyeket hűtőtelepekkel szereltet fel. Ezen hűtőtelepek szállításával a vállalat a Roessemann és Kühnemannbudapesti céget bizta meg, mely már a napokban megkezdte ezek szerelését.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: A hattyúk. — Akrobata mutatványok. — Szétfoszlott ábránd, Pathé-színjáték. — Tartu-fin nyíla.

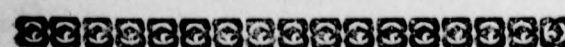
— **Elütötte az autó.** Kengyel István 38 éves magyar munkást tegnap este a via Industrián egy autó elütötte. Kengyel szerencsére csak könnyebb természetű sérüléseket szenvedett.

x **Uj fogtechnikus.** Novák Rezső fogalatt levő Mattiassi házbán. Legujabb amatechnikus műtermet nyitott a Corso 42. sz. rikai rendszerű munka. Modern hygiénia.

Ella Villa

Penzió és vendéglő, Abbazia. Szobák ellátással és ellátás nélkül. Mérsékelt árak.

TŐZSDE.

	Máj. 31. zárlat	Mai Árt. 1,1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	824.50	822.—
Osztrák hitelrészvény	626.50	625.50
4%-os koronajáradék	82.—	82.—
Osztr.-magy. államvasut.	722.—	717.—
Jelzálogbank	430.50	429.—
Lezámitóbank	519.—	517.—
Hazai Bank	284.—	283.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	558.75	556.—
Rimanurányi	719.50	706.—
Salgótarjáni	761.—	760.—
Közuti Vasut.	653.50	652.—
Városi Villamos	368.50	368.—
Adria	549.—	—
Déli Vasut.	128.—	—
Magyar Cukoripar	2845.—	—
Rizsgyár	4050.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	11.71	—
Búza májusra	—	—
Búza októberre	11.30	11.42
Rozs 1913 áprilisra	—	—
Rozs októberre	9.28	9.39
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	8.05	8.06
Tengeri augusztusra	8.09	8.13
Zab áprilisra	—	7.18
Zab októberre	8.37	8.38
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	625.50	626.—
Magyar hitelrészvény	820.—	819.—
Osztrák magy. államvasut.	720.—	713.—
Déli Vasut.	126.70	126.50
Alpesi	979.50	973.—
Skoda	851.50	846.50
Osztr. koronajár.	83.15	—

Fiumei és triezsti értékek:	Legutóbbi köte- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„uj“	1800.—
Magyar Ólajgyár	202.—
Austro-Americana	292.—
Navigazione Libera Triest	643.—
Osztrák Lloyd	584.—
Stabilimento Tecnico	9850.—
Ampela Szeszpároló Rt.	436.—
I. Triezsti Rizsgyár	717.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	431.—
Sopatol Portland Cement	396.—
Assicurazioni Generali Nap.	891.—
Riunione Adriatica	3910.—

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló
a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló
Via Edm. De Amicis 4.

Mindegyik szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és kőbánya polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat
Naponkénti nyári gyorsvonal

Triesztből Velencébe és vissza
a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel.
Az ut tartama csak **3 óra.**
Indulás Triesztből naponta 8 órakor d.
e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u.
vasárnap 8 órakor d. u.

Telefon — Távirat.

A képviselőház ülése.
BUDAPEST, jun. 2. Délelőtt 10 órakor már népes volt a munkapárti folyosó. A társalgásban élénk részt vett Tisza István, aki elmondotta, hogy Lukács László felségét tegnap kitűnő egészségben találta. Sokat beszéltek a várpalotai birtokvétekről, majd Kovács Gyula lemondásáról. Feltűnést keltett, hogy Lukács László hosszasan tárgyalt Khuen Héderváry gróffal.

Tisza 11 órakor nyitotta meg az ülést és bejelentette, hogy Kovács Gyula táviratilag tudatta lemondását. Jelentette, hogy Teleky József sürgős interpellációra kért engedélyt. Az engedélyt megadta. Ezután Lukács László betérjesztette azt a törvényjavaslatot, amely ő felsége szuverenitását Bosznia-Hercegovinára kiterjeszti. Mártonffy Márton különféle elszámolásokról tett jelentést, Hegedüs Lóránt pedig az üzleti záróóráról szóló törvényjavaslatot ismertette. Végül vita nélkül elfogadták a munkakerülőkről szóló javaslatot.

A Lukács—Désy-per.
BUDAPEST, jun. 2. A Désy—Lukács perben ítélkező három tagú tanács Balogh elnöke alatt tegnap egész délelőtt együtt volt és tanácskozott. Munkapárti körökben mindenféle a per eshetőségéről beszélnek és biztosra veszik a marasztaló ítéletet. Azt mondják azonban, hogy ez semmit sem jelent, mert az ítélethirdetés után pár napra a király amagy is pertörést fog elrendelni.

Lukács László Bécsben.
BÉCS, jun. 2. Lukács László vasárnapi audienciáját a politikusok nagy érdeklődése kísérte. A miniszterelnök feleségével és titkárával érkezett Bécsbe, ahol a magyar házba szállott. Lukács megérkezése után Vértessy államtitkár látogatását fogadta, majd Daruváry osztályfőnököt kereste fel. Fél 12 órakor hajtatott Schönbrunnba, ahol a király délben egy óráig tartó audiencián fogadta. Lukács beszámolt az ellenzék folyamatban levő fuziósi mozgalmairól, a horvát helyzetről és referált a Désy Zoltán ellen indított per egyes részleteiről. Schönbrunnból a magyar házba visszatérve, fogadta gróf Wickenburg Márk külügyi osztályfőnököt, akivel hosszasan tanácskozott.

Hazai Bécsben.
BÉCS, jun. 2. Hazai Samu báró honvédelmi miniszter ma Bécsbe érkezett, hogy Lajos bajor régensherceg fogadtatásánál a kormányt képviselje.

Lukács bukása.
BÉCS, jun. 2. Lukács bukása befejezett dolog, de addig nem távozik el a helyéről, amíg a parlament előtt levő javaslatokat el nem intézik és amíg a külpolitikai helyzetben javulás nem áll be.

BUDAPEST, jun. 2. Munkapárti körökben biztos tényként beszélnek róla, hogy Lukács távozása befejezett dolog. Távozásának előkészítésére a június hónapot kapja és bucsuzól a király a grófi rangot fogja neki adományozni.

Az autótaxik.
BUDAPEST, jun. 2. Budapesten tegnap indultak meg az autótaxik. Egyelőre 20 drb. van forgalomban.

Ertsey összeférhetetlensége.

BUDAPEST, jun. 2. Az összeférhetetlenségi bizottság Khuen-Héderváry elnöklésével ma délután Ertsey Péter ügyében ülést tart.

Persian Ádám hírlapíró ma újabb összeférhetetlenségi bejelentést tett Ertsey ellen.

Kiadók kongresszusa.

BUDAPEST, jun. 2. A könyvkiadók ez idei kongresszusa ma kezdődik Budapesten. A világ legelőkelőbb kiadói jöttek már tegnap a fővárosba, akik tegnap a város nevezetességeit tekintették meg.

Magyar kereskedők Bécsben.

BÉCS, jun. 2. A magyar kereskedők küldöttsége tegnap délután érkezett Bécsbe. Ünnepelesen fogadták őket. A kereskedelmi miniszter tiszteletükre estélyt adott, melyen Berchtold gróf is megjelent.

Lukács fáradt.

BÉCS, jun. 2. A Neue Freie Presse tegnap száma hosszasan foglalkozik a magyar politikai helyzettel és azt mondja, hogy Lukács lemond, mert bele fáradt a nagy hercehárcába.

A horvát miniszter lemondása.

BUDAPEST, jun. 2. Josipovich horvát miniszterről a horvát ügyek tárgyalásának ismertetése közben azt irták a lapok, hogy mellőzve érzi magát és emiatt lemond. Az Est munkatársa a minisztert megkérdezte a hírről és azt a választ kapta, hogy nem fog lemondani.

A nyirbátori választás.

NYIRBÁTOR, jun. 2. Ma van a választás a Vadász Lipót államtitkári kinevezésével megüresült nyirbátori kerületben, ahol Hrabovszky Guidó Justh párt jelölttel Kálai Miklós mukapárti áll szemben. Tizenegy órákor Hrabovszkyknak 80 többsége volt. Megválasztása bizonyos.

A Redl-ügy.

BÉCS, jun. 2. A Redl-ügy iratait, legfelsőbb utasításra, Bécsbe küldték, ahol a vizsgálatot tovább folytatják.

A munkapárt értekezlete.

BUDAPEST, jun. 2. A nemzeti munkapárt gróf Khuen-Héderváry elnöklés alatt vasárnap este értekezletet tartott. Balogh Jenő igazságügyminiszter a budapesti központi járásbírósról, a közveszélyes munkakerülőről, a polgári perrendtartás életbeléptetéséről és a választójogi törvény büntetőjogi védelméről szóló javaslatokat ismertette. Plósz Sándor nyug. igazságügyminiszter jelentéktelen módosításai után a javaslatokhoz a párt hozzájárult.

Családi öröm a cári családban.

LONDON, jun. 2. Az angol királyi udvarhoz érkezett hír szerint az orosz cárné anyai örömöknek néz elébe és hogy a lebetegedését az ősz elejére várják. Ez volt az oka annak is, hogy a cárné férjét nem kísérte el a német császár leányának a lakodalmára.

Nem lesz háború.

BELGRÁD, jun. 2. A szerb hadügyminiszter azt mondotta egy újságírónak, hogy bár a helyzet válságos, mégis azt hiszi, hogy a szövetségesek között nem lesz háború.

Öngyilkos mészáros.

BUDAPEST, jun. 2. A városligeti Kis Színház háta mögött Varga József mészáros agyonlőtte magát és meghalt.

A két miniszterelnök.

BELGRÁD, jun. 2. Gesehow bolgár és Pasics szerb miniszterelnökök ma délelőtt találkoztak Cukovoban.

Danevet visszarendelték.

LONDON, jun. 2. A bolgár kormány Danevet visszarendelte. Ez diplomáciai körökben nagy aggodalmat kelt.

A bolgár-török megegyezés.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 2. Néhány nap óta Szófia és Konstantinápoly között tárgyalás folyik arról, hogy Szerbia és Bulgária fegyveres konfliktusa esetében Törökország miképpen viselkedjék. A bolgár kormány kijelentette, hogy bizonyos feltételekkel hajlandó csekélyebb területtel megelégedni, a hadikárpótlásról lemondani és Törökországgal vámszerződést kötni.

Orosz közbenjárás.

PÁRIS, jun. 2. A Temps-nak jelentik Pétervárról, hogy Oroszország hajlandó a balkáni konfliktusban intervencionálni s az összes balkáni államok delegátusait Pétervárra fogja hívni, ahol Szaszonov elnöklésével tanácskozni fognak.

LONDON, jun. 2. A Daily News-nek jelentik Pétervárról: Szaszonov az utóbbi napokban azon fáradozott, hogy Bulgária és Szerbia között az ellentéteket kigyengítse és hogy rábírja őket arra, hogy Oroszország választott bírósági döntésének alávettség magukat. Szaszonov evvel az igyekezetével Szerbia ellenállása miatt kudarcot vallott s a pétervári politikai körök e miatt nem biznak a békés megoldásban.

Tanácskozás a békés megegyezésről.

SZALONIKI, jun. 2. Mértékadó bolgár oldalról jelentik, hogy Szaráfov meg van elégedve Venizelosz görög miniszterelnökkel folytatott tanácskozása eredményével és a miniszterelnök nyíltan kimondott szándékával, hogy a függő kérdések békésen intéztesenek el.

ATHÉN, jun. 2. Jól értesült körökből jelentik, hogy Venizelosz görög miniszterelnök és Gesov bolgár miniszterelnök legközelebb találkozni fognak.

SZALONIKI, jun. 2. Ivanov bolgár tábornok csak ma érkezett ide, mire majd azonnal megkezdik a tárgyalást a görög vezérkarral a neutrális zóna megállapítása végett.

SZALONIKI, jun. 2. A bolgárok immár minden csapatukat visszavonták Gyevgyelből Dofranba.

NYILTTÉR.)*

3081—913. T. H. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur 1913. évi április hó 19-én 20.744—II. sz. a. kelet rendelete alapján a fiumei kikötőben a Szápáry rakpartból kiágazólag tervezett 80 méter hosszú és 50 méter széles móló építése továbbá a nevezett rakpartnak az Adamich-mólóhoz csatlakozó 44 méter hosszú beugró részének 9.5 méterrel való kiszélesítése körüli végzendő munkálatoknak vállalat útján való biztosítására zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

A vállalatot szabályozó szerződés tervezete, feltétfüzetek, tervek, előméretek, munkálatadási jegyzőkönyv tervezete, valamint a munkálatokra vonatkozó ajánlati minta és egyéb tájékoztatást nyújtó adatok a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a vonatkozó iratok, a tervek, az általános feltételek és a tengeri kikötői munkákra vo-

natkozó különleges feltételek kivételével — ivenként 60 fillérért a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság segédhivatali igazgatójánál megszerezhetők.

Az ajánlat az ajánlati minta felhasználásával egységárak alapján az egyes munkanemek szerint elkülönítve teendők és a vállalati összeg ezek alapján számítandó ki.

A munkálatok közül a Szápáry-rakpartból kiágazólag tervezett móló az átadás napjától számított 15 hónap, azaz: Tizenöt hónap alatt, a Szápáry-rakpart beugró részének kiszélesítése pedig a munkaátadás napjától számított 10 hónap, azaz: Tíz hónap alatt teljesen befejezendő.

Bánatpénzül a vállalati összegnek első 250.000 koronát tevő részlete után 5% azaz öt százalék, az ezen felüli részlete után 2%, azaz: Kettő százalék bánatpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a budapesti m. kir. központi állampénztárnál vagy a fiumei m. kir. adóhivatalnál teendő le és a letétet tanúsító nyugta mellékelteként az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénznek az ajánlathoz készpénzben vagy értékpapirokban való csatolása nem engedtetik meg.

Az ajánlat elfogadása esetében a bánatpénz a szerződés megkötése előtt az ajánlati összeg 5%, azaz öt százalékának megfelelő biztosítékra egészítendő ki.

A végrehajtó munkálatok után esedékes havi keresetek a feltételek értelmében készpénzben fizettetnek ki.

Az ajánlat ivenként 1 darab egy koronás bélyeggel látandó el és a bánatpénzről szóló letéti nyugtával együtt öt pecséttel lezárt borítékban a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság segédhivatali igazgatójánál „Ajánlat a fiumei kikötőben a Szápáry parttól kiágazólag tervezett móló építési és a Szápáry-rakpart beugró részének kiszélesítési munkálataira” felirattal 1913. évi július hó 3-ik napjának délelőtti 11 óráig adandó be.

A fenti határozatoktól bármi tekintetben eltérő vagy elkésve érkezett, esetleg táviratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok felbontása a fiumei m. kir. tengerészeti hatóság üléstermében 1913. évi július hó 3-ik napján déli 12 órákor fog történni, mely eljárásnál az ajánlattevők is jelen lehetnek.

A végleges határozat az ajánlatok felett kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur által a versenytárgyalás napjától számítandó (hat) 6 hét alatt fog meghozatni, mely időig az ajánlattevők ajánlatuk tekintetében kötelezettségben maradnak és ajánlatukért szavatolnak.

Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur fenntartja magának azonban a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg az összes ajánlatokat figyelmen kívül hagyhassa.

Kelt Fiumében 1913. évi május hó 21-én.

A m. kir. Tengerészeti Hatóság.

Hungária szálló**Lido - Venezia.**

Elsőrendű új szálló, Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok.

: PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) fiókot nyitott a Via Goldoniban (a Dubravčić házban). Kifogástalan szép gallér, kezelő ing- függöny- és bluztisztítás klór nélkül. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Abbáziai furcsaságok.

KUTYA FÜRDŐVENDÉGEK.

Abbáziában állandóan sokkal több kutya van, mint fürdővendég. Alig van hölgy, aki ne tartana egy pár kutyát, amelyeket aztán nyilvánosan is a legizléstelenebb módon halmoznak el a szeretet minden jelével.

Láttam már kávéházban kutyával csokolódzó hölgyeket és olyanokat is, kik kutyájukat állandóan az ölükbe hordták, figyelmen kívül hagyva, hogy az a szegény kutya szivesebben szaladgálna egy másik kutya után, minthogy a tulajdonosnőjével csokolódzik és szivesebben lenne egy utolsó kuvasz társaságában, mint a gazdája ölében.

Ezeket kívül a szabadon hagyott kutyák is megszámlálhatatlan sokaságban szaladgálnak. Tele van velük a kurpark, a strand és bárhová megy az ember, kávéházban, étteremben, sőt a moziban is láthatók vagy hallhatók, amint tele ugatják a helyiséget és idegesítik a jobbérzésűeket, akik kutyákkal kénytelenek együtt lakni, étkezni és szórakozni.

A legfelháborítóbb azonban az, hogy most a fürdés idején, bármerre megy az ember a tengerparton, *tele van a tenger fürdőző kutyákkal.* Néhol a fürdők közelében, sőt még a fürdőzők közé is bevisznek kutyákat fürdetni.

Étz az izléstelen, csunya és a jobb érzésű emberekre mélyen lealázó dolgot az abbáziai hatóságoknak okvetlenül meg kellene szüntetni. Mert vagy emberi fürdőhely Abbázia, vagy kutya-fürdő. De összekeverni a kettőt nem lehet, mert végül még a kutyák találnak ellene tiltakozni.

Igen furesa az is, hogy alig van pensió, szállodás vagy kereskedő, akik ne tartanának kutyákat. Mire jó ez?

Előfordult már az, hogy csak azért jött vendég, mert kutya is van a háznál? Ugy-e hogy nem. De az könnyen előfordulhat, hogy valaki ott hagyja őket, mert nem akar kutyákkal együtt lakni. (Márk.)

ABBÁZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Szabady János Gyergyóremete	Szegő
Hudovernig Károly Budapest	Szegő
Novotny Franz Grác	Posthorn
Beck Emil Prága	Posthorn
Fuksiemiez Jadriga Baden	Marchlewska
Patriki Jean Bukarest	Herkules
Mantler Georg Cairo	Herkules
Mantler Marie Krems	Herkules
Ott Brigitta Tulln	Herkules
Leopold Kornél Budapest	Hammaz

Kasiwitz Emma Kistárnok
Koller Sofie Wien
Brandolin Ida Wien
Lucownicow Péter Szentpétervár
Uhlmann Gottfried Annaberg
Benő Bálint Budapest
Diamant Károly Győr
Pallanz Natalie Jassy
Zala Károly Budafok
Liedenfrost Friedrich Wien
László Ignác Budapest
Belovits József Zágráb
Spitzer Aranka Temesvár
Basch Iréne Monte-Carlo
Basch Jenő Newyork
Gerdes Henrik Berlin
Püntila Toido Finnország
Spevecné Zágráb

Szavozd Anna Budapest
Gaenger Péter Wien
Mehlo Heinrich Bielitz
Szavozd Emil Budapest
Somenseheim Viktor Wien
Basstiner Albert Pressburg
Mayer Wilhelm Wien
Finger Paul Preuk
Cudenné Laibach
Gruby Emil Budapest
Deutsch Ottó Brünn
Mumm Franz Hannover
Schwarzenberg Ernő herceg
Bartos Zoltán Budapest
Piso D. Brassó
Sailer Josefina Grác
Epstein Antonie Krakko
Senkovna Ludviko Krakko
Sándor Dezső Nagyvárad
Somenfeld Sándor Csepel
Rosenberg Günther
Sittka Karl Meslau
Geisler Z. Varsó
Samuely János Budapest

Kepich Róbert Wien
Oszkár Ferenc dr. Budapest
Schröter Ignátz Wien
Wilhelm Ernst Wien
Genewein Christin Wien
Trawinski E. Wien
Weisberger Jen; Nagyvárad
Sömjén Ferenc Budapest
Weszely K. Adony

Seemnow-Tian Viru Oroszország
Hertz Emil Varsó
Ballosay Károlyné Budapest
Bolyó Kálmán Szentes
Friede Gyula Brassó
Marin Stanislaus Bazoyor
Poppel Franz Wien
Silvestri Silvio Wien
Silvestri Lora Wien
Wieser Ludovika Wien
Kellermann Mima

Hamaz
Lunacek
Lunacek
Janette
Palace
Palace
Palace
Augusta
Augusta
Seecuranst.
Seecuranst.
Seecuranst.
Tochterheim
Quisisana
Quisisana
Stefania
Stefania
Stefania
Quarnero
Quarnero
Quarnero
Quarnero
Lander
Georg
Staatsb. K.
Szemere
Triglov
Triglov
Schlosser
Savoy
Worlik Ham.
Royal
Herkules
Herkules
Irene
Irene
Lackner
Jolanda
Lederer
Lederer
Lederer
Lederer
Lederer
Lederer
Plesch
Plesch
Bristol
Bristol
Viktória
Viktória
Union
Zdenka
Kretic
Hermitage
Grand H.
Grand H.
Grand H.
Grand H.
Grand H.
Grand H.

Brilláns bros,

zöld kövel a fiumei molón elveszett. A megtaláló nagy jutalomban részesül Villa Zimmermann Abbazia.

APOLLO SZINHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN

Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperiaál szálló közötti utcában).

Junius 1-től 15-ig

Szenzációs műsor!

Hofer Miksa rögtönző énekes. — The Retlas táncoktós. — Goltz Giza orosz táncosnő. — Hildelgard szkecs és az összes szerződött muerök fellépte.

Előadás után
kabaré szabad bemenettel.

Magyar-Horvát tengeri Gözhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cataaróik csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gözösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gözhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kérésekkel vannak felszerelve.

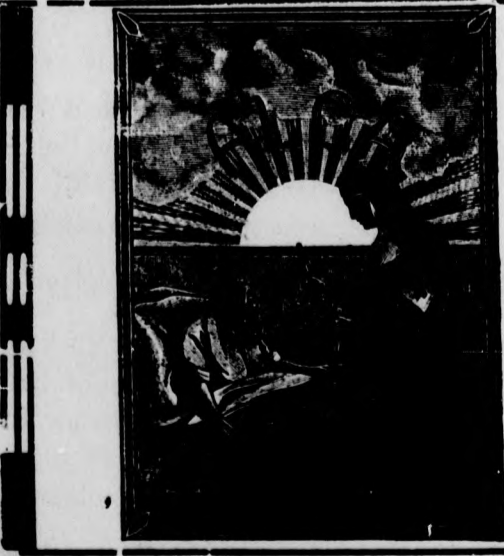
Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegségek levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszer-tárában
VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

KÖZGAZDASÁG.

«0»

Az Egyesült-Államok új vám-tarifája.

Az északamerikai Egyesült-Államokba irányuló kivitel és behozatal kereskedelmünk összeforgalmában jelentős szerepet játszik s éppen ezért nem lehet ránk közömbös az a kereskedelempolitikai irányváltás, mely éppen a jelenleg az amerikai parlamentben tárgyalás alatt álló vámtarifák módosítási javaslatban jut kifejezésre. A kereskedő szempontjából manapság már nélkülözhetetlen a vámtarifák ismerete, miután elsősorban ezekkel kell számolnia, ha itthon el nem helyezhető áruját, illetve árufeleslegét egyebütt, vagyis a külföldön elhelyezni. A külföldi vámtarifák és annak változásainak figyelemmel kísérése egy kedvező változás esetén esetleg alkalmat és kedvet ad a kereskedőnek, hogy áruját a külföldön értékesítse, vagyis más, konkurrens államok kereskedőitől a piacot elhódítsa, mely törekvés közgazdasági szempontból nem eléggé méltányolható. Ebben a törekvésben s a minden részletre kiterjedő alapos számítás terén ezidőszerint kereskedőink úgy az angol, mint a német kereskedőkkel elveszik a versenyt, amennyiben általában és behatóan figyelemmel kísérve a külföldi gazdasági eseményeket, a vámtarifális és szállítási díjtételváltozásokat, a statisztikát, nemkülönben az összes kiviteli alkalmakat, lassan, de ernyedetlen buzgalommal dolgoznak azon, hogy minél több nyilatást találjanak és foglaljanak le maguk részére áruiknak a külföldi piacokon való, lehetőleg állandó elhelyezése céljából. Ezzel magyarázható az a meleg érdeklődés is, a melylyel kereskedőink a kivitelünk és behozatalunk forgalmának szempontjából jelentékeny fontossággal bíró északamerikai új vámtarifajavaslat iránt viseltetnek. Ennek kívánunk eleget tenni akkor, midőn azt nagyobb vonásokban ismertetjük.

A kereskedelempolitikánk ezt a hirtelen fordulatát leginkább az amerikai iparban a rendkívüli tultermelés folytán beállott terjeszkedési szükséglet okozza. Számos iparág arra a pontra jutott, hogy csak a külföldi piacok segítségével tud az általános versenyben részt venni. A terjeszkedési szükséglet azonban csak az ottani termelési költségek leszállításával s a külföldi védővámok mérséklése által történhetik. A demokráta-párt szerint szükséges, hogy a vámtételek mérséklésével maguk az Egyesült-Államok nyújtsanak példát a külföldi államoknak, esetleg kölcsönös engedménnyel. A ránk nézve sokkal kedvezőbbnek ígérkező amerikai új vámtarifája egyes tételei még változásokon mehetnek keresztül, a mennyiben ez is az egyes pártok közötti alkudozásnak van kitéve, mindazonáltal a kormány az a célja, hogy az új vámtarifát 1913 július elsejével már életbe is léptesse. Teljes bizonyossággal állapíthatjuk meg tehát már most, hogy az Egyesült-Államok még ez évben alábbhagynak az oda irányuló kivitelünket annyira megterhelő mértékű védővámrendszerrel. Ugyan csak megállapíthatjuk már azt is, hogy az Egyesült-Államok a külföldi államokkal kötendő szerződéseket illetően is megváltoztatni idegenkedő magatartásukat, miután erre éppen a fentebb említett iparviszonyok kényszerítik. Eddig ugyanis Amerikának egyetlenegy állammal sem volt vámtarifális szerződése és soha egy államnak sem engedélyeztek többet, mint a kölcsönös leg-

nagyobb kedvezményt. Amely állam ebben nem részesült, annak áruit a bevételnél 25 százalékkal magasabb vámmal terhelték a rendszerrel.

A most tervezett általános vámtarifamérséklésnél sokkal többet a magunk részére még vámszerződés megkötése esetén remélhetünk, miután amerikai behozatalunk leginkább nyersterményekből áll, amelyek nálunk majdnem mind vámentesek vagy alacsony vámmal bírnak s így keveset tudnánk cserébe adni az amerikaiak által nyújtandó kedvezményekért. Nem érdektelen tehát az Amerikából behozott főbb áruk mennyiségét számszerű adatokkal is ismertetni. Így alapul véve az 1911. évi forgalmat, Ausztriával együtt behoztunk: dohányt 5.4 millió korona értékben, konzervált gyümölcsöt 1.0 millió, bőröket 5.9 millió, dísznőzsir és szalonnát 12.4 millió pamutmagolajat 0.3, épületfát 4.9 millió, gyöngyház és kagylóhéjat 3.0 millió, foszfátokat 7.5 millió, gyantát és terpentint 8.1 millió, nehéz kenőolajokat 3.9 millió, yers pamutot 169.6 millió, nyers kaucsukot 1.9 millió, bőröket 5.9 millió, finom fabutorokat 1.5 m., szerszámokat 1.1 m., réz és ólmit 35.6 m., mezőgazdasági gépeket, varrógépeket 9.3 millió K értékben. Némely árut ezek közül a mi behozatali vámtarifánk elég magas vámmal sújt. Az amerikaiak legfőbb követelése, hogy a pamutmagolaj vámja leszállíttassék. Ugyazintén nagyon terheli az amerikai zsirt és szalonnát a 45 K-ás behozatali vám. Az amerikai kormány, tudomásunk szerint, már tárgyalásokat folytat ez és más irányban az osztrák és magyar kormányokkal.

— **Fiume áru- és hajóforgalma.** A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áruk mennyisége április hónapban 1.125.437 métermázsát, az innen az elszállított áruké pedig 987.183 métermázsát tett. A behozatal az előző év ugyane hónapjához képest 444.034 métermázsával emelkedett, a kivitel pedig 13 ezer 526 métermázsával csökkent. A behozatal emelkedésének főleg a hántolatlan rizs, a bor, a foszfátok, a szén, a vasérc importjának fokozódása, a kivitel csökkenését pedig leginkább a nyers cukor, a fűrészelt fa és a tengeri kivitelének kisebbedése okozta. Az év első négy hónapjában Fiuméba tengeren behozott áruk mennyisége 3.567.744 az elszállítottaké pedig 4.368.857 métermázsára volt. Az előző év megfelelő időszakához képest a behozatal 1.080.857 métermázsával, a kivitel pedig 869.836 métermázsával emelkedett. A hajóforgalom adatai szerint ápr. ban 840 hajó érkezett a fiumei kikötőbe és pedig 774 rakománnyal és 66 üresen. A rakománnyal érkezett hajók közül 651 gőzös és 123 vitorlás volt, az üresen érkezettek közül 28 gőzös és vitorlás. Lobogó szerint ápr. ilisban érkezett gőzösek közül 552 magyar, 89 osztrák, 2 német, 20 olasz, 12 angol, 2 dán és 2 görög, a vitorlások közül pedig 7 magyar, 81 osztrák, 72 olasz és 1 görög stb.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás, másolás, címzés, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cím e lap kiadóhivatalában.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro RothFiume Via E. De Amicis 9 I. em.
Telefon 15-65**Olcsó tűzifa**

felaprítva kapható az Első fiumei parkettgyár és gőzfűrészt r. t.-nál házhoz szállítva tonnánként 25 koronáért. Legkisebb szállítás egy fuvar (körülb. 2 tonna). Telefon 16-29 és 39.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyű, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknek: igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csaprol kimérve minden előkelő étteremben.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióküzlete
Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

VELENCE**Bonvecchiati szálló**

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. -társaság.

F I U M E.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

A „TENGERPART” telefon sz. 229.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

Via Carducci 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-83

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitűnő német és olasz konyhá.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek, Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bota-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosiag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiagnak vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatásu testszagatásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és bőrvizketegységénél. 1 próba üvegcsé 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszerháza a „Kereszt“-hez, Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30. Vizontelárusítók jól fizetve.

LINOLEUM**!! RITKA ALKALOM !!**

Új küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekből, bordírral és fémcsatlókkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	14.—	"
200x300	"	17.—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését raját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.

„Commercio“ kávéház

— Fiume, Piazza del Commercio 4 —

Ujjonnan berendezve.

Kitűnő kávéházi italok — Éjjel nyitva.
Naponta éjjeli 2 óráig elsőrendű bácskai tamburás hangverseny.

ROSENBERGER B.

és testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

MOST NYILT MEG!**BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.**

Nődivat — kézmű — és rövidárukereskedése.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Parini 15. sz. (Telefon sz. 15-87.
Üres lakások és butozott szobák szintén közvetítetnek.

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME, kikötővárosból

„1 zsák kávé“

(en miniature) legfinomabb pörkölt kávéval töltve.

Kapható - 3 minőségben - G. STOCHEL csomagüzletében.

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.

Telefon szám 206.

dús választékban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

18 éven felüli, tisztességes

ujságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART kiadóhivatala.

Tengeri fürdő Lusinpico Cigale
Strand-Hotel és Bellevue penzió
- Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nag étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak.

Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny

Magyar soffőr és szerelő

jo kiképzéssel ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban.

Klemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz.

Vasutdijszabási és szállítási iroda

(Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarelevé-felülvizsgálat és díjkülömbözetek visszekereste.